

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kölcsey-utca 6. (Prófétaszálló, I emelet 6.) Telefon 13-33. A „Szeged” megjelenik hétfő kivételével minden nap. Egyes szám ára 30 korona. Előfizetési árak: Egy hónapra Szegeden 800, Budapesten és vidéken 850 kor.

Hirdetési árak: Félhasábon 1 mm. 12, egy hasábon 20, másfél hasábon 30 K. Szövegközt 25 százalékkal drágább. Apróhirdetés 10, kövér betűkkel 20 K. Szövegközti közlemények soronként 150 K. Nyilttér, családi értesítés 20 K. Többeszi feladásnál árengedmény

SZEGED

IV. évfolyam.

Szeged, 1923 június 9, SZOMBAT.

128-ik szám.

A városi közkórház.

A lapok hasábjain az utolsó napokban sürűn és élénken tárgyaltak a városi közkórház átalamosításáról, különböző szempontokból világítva meg a tervezett államosítás, illetve egyetemesítés kérdését és erről a kérdéstről akarunk e helyen is néhány szót szólni.

A sajtó szokatlan és ritka egyöntetűséggel foglalt állást ebben a városra nézve valóban igen nagyjelentőségű kérdésben és minden párt és egyéb ellenétet feledve, egyhangulag a közkórháznak az egyetemi klinikává való átalakítása ellen foglalt állást. Mára azután a polgármester is nyilatkozott a sajtóban a kérdéstről, rendkívül diplomatikusan kerülve a nyílt színterítést és ebben a nyilatkozatban van néhány olyan passzus, amihez lenne néhány hozzáfűteni való kommentárunk.

A polgármester nyilatkozatában először is mellékvágányra igyekszik terelni a kérdést és úgy akarja beállítani az egész ügyet, mint a szegedi sajtónak az egyetem ellen indokolatlan kirohanását. Felesleges is talán mondani, hogy nem ez volt a támadás tárgya, hanem arról esett csak szó, hogy Szeged városa egyetlen közkórházát nem fozhatja meg közkórház jellegétől azáltal, hogy azt egyetemi klinikának engedi át, mi által olyan helyzetbe kerülhetne a város, mint Debrecen, ahol az egyetemesített közkórház helyett új városi közkórházat kellene építeni, ha ugyan volna rá pénz. Miután azonban pénz az egykor oly gazdag, de a románok által teljesen kifosztott civis városban sem igen akad manapság, valószínű, hogy a város bőkezűsége folytán a jövő telet a klinikákban felvétele hiába jelentkező betegek fabarakkokban fogják eltölteni. Debrecen intő példája kell, hogy figyelmeztesse a polgármestert, ha már más egyéb nem is, hogy itt nagyobb és súlyosabb kérdésekről van szó, minthogy az egyetemen kedves szívességet tegyünk. Itt baráti és egyéb ehhez hasonló szempontoknak el kell törpülniök a nagy és egyedül szem előtt tartandó cél: a város közönsége érdekeinek megóvása mellett.

Nagy és súlyos felelősséget vett a polgármester magára, mikor titokban a város közönsége háta mögött — mert még a városi tanács nyílt ülése sem tárgyalta a polgármester terveit és szándékait — állítólag ígéreteket tett a közkórház államosítás, illetve egyetemesítéséről. Ma még a régi közigazgatási törvény van életben, amely tég teret ad a köztörvényhatósági bizottságnak, kiváltképen ilyen súlyos jelentőségű kérdések felett való döntésben, így úgy érezzük, hogy a polgármesternek kötelessége lett volna még az ígéret megtevése előtt kikérni ennek véleményét, ha másért nem is, legalább azért, hogy benne az ügynek esetleges szerencsétlen kimenetele esetén — amitől Isten óvjon — az elkövetkezendő támadások ellen biztos támaszt és háttérrel nyerjen. De nem is kell sok szót vesztegetni arra, hogy a megosztott felelősség mégis csak több, mint mikor egyetlen ember vállaira nehezedik minden teher és ódium. Lehet, hogy a polgármester már ma is az új közigazgatási törvényjavaslat rendelkezéseit tartja szem előtt, amely alaposan megnyirbálja a közgyűlés jogkörét és az eddiginél jóval nagyobb teret enged a polgármesternek, viszont azonban elvesz sokat a felelősségéből is, mert jelentéktelen ügyekben is a belügyminiszter jóváhagyásától teszi függővé azoknak végrehajtását. Ma ez a törvényjavaslat azonban még csak papíron van meg és egyelőre még hosszú viák folynak fölé, így a polgármesternek még szigorúan ragaszkodnia kellene a régi törvény szelleméhez és mégis csak ki kellett volna kérnie a közgyűlés hozzájárulását, mielőtt még bármilyen ígéretet tett volna a közkórház dolgában. Reméljük, hogy ezt nem mulasztotta

el a polgármester és azok a legkompetensebbeknek látszó forrásokból származó hírek, melyek ígéretekről, sőt megállapodásokról is szólnak, valótlannak, mert a polgármester tudja, mi a kötelessége városával szemben és nem tesz a közgyűlés hozzájárulása nélkül ígéreteket, még pedig olyan ígéreteket, melyek nem pusztán tőle függenek. Hangsúlyozzuk, hogy mi ezt hisszük és minden ezzel ellentétes állítást, bármily hitelesnek lássék is egyébként ezeknek a híreknek a forrása, légből kapott ráfogásoknak tartjuk, de mert lehetnek egyesek, akik nem gondolkodnak hozzánk hasonlóan, szükségesnek tartanók, ha a polgármester végre már nyil-

tan is kijelentené, hogy semmi sem igaz a terjedő hírekből és nem is fog a közgyűlés megkérdezése nélkül határozni ebben a rendkívül súlyos jelentőségű kérdésben. Szerintünk tisztán és világosan áll az egyetlen helyes út a polgármester előtt: azonnal nyílt és nem titkos tanácsülés elé kell vinnie a közkórház ügyét, hogy még a júniusi közgyűlés foglalkozhassék a kérdéssel, mert ilyen nagyhorderejű ügyben a város közönségét nem szabad még félig-meddig fajt accomplit-k elé sem állítani: döntsön a közönség maga a fölöt, akarja-e, hogy úgy mint Debrecen, Szegednek se legyen többé közkórháza.

Éles ellentétek vannak Páris és Brüsszel között.

A francia külügyminiszteriumban fogadták a sajtó képviselőit, hogy tájékoztassák a brüsszeli konferenciáról és az új német javaslatról. A hivatalos felelet az, hogy a francia-belga miniszteri tandcskozás nem hozott kézzelfogható megegyezést és a konferencia után is éles ellentétek vannak Páris és Brüsszel között. Azt mondák, hogy a sajtó jól teszi, ha óvatosabban regisztrálja az olyan híreszteléseket, amelyek Belgium és Franciaország teljes egyértelműségéről szólnak, mert Brüsszelben csupán arról jött létre egységes állásfoglalás, hogy nagyon kívánatos volna Anglia közreműködését a jóvátételek kérdésében megnyerni. Arra a kérdésre, hogy mit ért a francia és belga kormány a német passzív ellentállás feladásának követelese alatt, kijelentették, hogy a német birodalmi kormányt vissza kell vonni a Ruhr-területre kiadott rendeleteit és utasításait. Semmi olyant nem kíván Franciaország, ami a józan emberi észszel ellenkezik, csupán Essent akarják a szövetségesek a teljes jóvátétel utolsó részletének törlesztéséig zálog gyanánt visszatartani.

Párisban a hivatalos körök ezidőszert azon a nézetet tartják, hogy a német javaslatok elégtelenek és elfogadhatatlanok. A német birodalom kormánya ezekben a javaslatokban csak tréfát, mert amíg egyrészt tiltakozik a német tartozások határozatlansága ellen, nem

jelöli meg azt az összeget, amelyet fizetni minden körülmények között hajlandó volna. Németország indítványozza, hogy Németország fizetési képe ségének megállapításával egy nemzetközi bizottság bizassék meg. Ez az indítvány elfogadhatatlan, mert formális ellentétben áll a veraillesi békeszerződéssel. Utalnak arra is, hogy a memorandum semmifele említést nem tesz a ruhrvidéki ellenállásról, holott Franciaország és Belgium miniszterei tegnap kinyilvánították azt a nézetet, hogy amíg a német birodalom kifart a tiltakozó magatartása mellett, a német javaslatok tárgyalás alá nem vehetők.

A londoni sajtó tulnyomórésze kedvezően fogadja a német memorandumot, de kifejezi azt az aggodalmát, hogy a francia kormány a német memorandumot elfogadhatatlannak fogja nyilvánítani.

A német nagykövet tegnap délután félöt órakor személyesen átadta Rómában Mussolini miniszterelnöknek a német jegyzéket.

Asquith a jóvátételi kérdéstről kijelentette, hogy a szövetségesek együttműködésének előfeltétele, hogy a sokat megváltoztatott javaslatokat, melyeket a német kormány most előterjesztett, ne utasítsák vissza sommásan, hanem ez a téma komoly megfontolások és tárgyalások tárgya kell hogy legyen.

A pénzügyminiszter a tisztviselőkérdéstről.

(A Szeged budapesti tudósítójától.) A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg Huszár Károly alelnök.

Az elnöki bejelentések után Kállay Tibor pénzügyminiszter válaszol Szilágyi Lajosnak a közalkalmazottak helyzetének javítása tárgyában bejegyzett indítványának a tegnapi ülésen elmondott indoklására. Csak azért szólok fel — kezdte beszédét —, hogy a kormány és különösen a pénzügyi kormány álláspontját e kérdésben megokoljam és megvilágítsam azokat a módokat és utakat, amelyek szerint ezeket az álláspontokat megvalósítani kívánták és a jövőben is kívánják.

A köztisztviselők illetményei.

Kállay: Mindenek előtt az illetmények kérdését kívánom szóvá tenni. Kétségtelen, hogy a tisztviselők illetménye a mai gazdasági helyzethez mérten aránylog kicsiny, ezeket az illetményeket fel kell emelni. A viszonyok mostohasága hozza magával, hogy az ilyen felemelés és az olyan intézkedések, melyeket az illetmények felemelése érdekében teszünk, soha sem annyira kielégítőek, hogy hosszú ideig biztosítsák annak az életstandardnak a megtartását, melyet a tisztviselők elérni kívánunk. Ennélfogva szükséges, hogy állandóan foglalkozzunk a tisztviselők illetményeinek kérdésével. A magam részéről rámutatok arra, amire különben már tegnap alludt Szilágyi Lajos képviselő ur, hogy az illetékeknek sokfélesége és a fize-

tések különböző elnevezése, különböző címen való folyósítása azt eredményezi, hogy az illetékeket nem fizetik ki arra a napra, amelyen esedékessé válnak, illetőleg több napig kell várni a fizetések kézbesítésére. Ennek a rendszernek további fenntartása és pláne még komplikáltabbá tétele oda vezetne, hogy fokozódna a nehézségek az adminisztrációban.

A fizetéseket egységessé óhajtjuk tenni. Az indennitási javaslatban bátorokodok egy-két rendezést belevonni, hogy ez a cél biztosítva legyen. Ott óhajtok felhatalmazást kérni a törvényhozástól arra, hogy ezután ily módon az egységesen megállapított fizetést a kormány a gazdasági alakulásához képest időnkint változtassa meg. Ezzel az intézkedéssel sokat értünk el abban a tekintetben, hogy az illetékek kifizetése a határnapon megtörténjék.

A természetbeni ellátás.

Kállay: Ami az illetékekkel kapcsolatban a természetbeni ellátás korlátozását illeti, azon az állásponton vagyok, amit a jóvátételi bizottság elé terjesztettem és amit egyéb alkalomkor is kifejtettem. Mihelyt lehehetséges s ez alatt a kormányzásnak bizonyos stabil állapotát értem, áttérünk a kizárólagos pénzbeli fizetések rendszerére és megszüntetjük teljesen a természetbeni ellátást. Ugy gondolom azonban, hogy most, amikor a drágaság napról-napra fokozatosan emelkedik, a természetbeni ellátásnak egyszerre való megszüntetése nyugtalaniságot